

Çin'in üç yeni Serbest Ticaret Bölgesi

Bilgi Notu

29.05.2015

Çin hükümeti, dışa açılım ve reform çabalarının önemli bir girişimi olarak 2013 yılının Eylül ayında bir ilke imza atarak Shanghai Deneysel Serbest Bölgesi'ni (STB) açmıştı.

Bu önemli girişimin ardından kısa bir süre sonra Çin hükümeti geçtiğimiz Nisan ayında, Tianjin, Fujian ve Guangdong'da üç yeni Serbest Ticaret Bölgesi daha açtığını duyurdu.

5 Mart'ta düzenlediği 12. Ulusal Halk Meclisi toplantısında tarihinde, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping; Çin'in serbest ticaret bölgelerinin gelişimine hız kazandıracağını ve inovasyonun ülkenin ekonomik gelişiminde başlıca itici unsur olacağı mesajını verdi.

“Serbest Ticaret Bölgeleri Çin'in inovasyona bağlı gelişiminin göstergesi olacak”

Çin SH STB Teşvik Politikaları

- %0 tarife ve düşük depo fiyatları
- Lojistik avantajlar (liman gelişimi, havayolu, gemi taşımacılığı ve diğer olanaklar)
- Gelişmiş yönetim sistemi, gümrük işlemlerinde kolaylık
- Bankalara bölge içerisinde RMB ile işlem yapma hakkı
- Vergi sisteminde yenilik
- Bölge içerisinde İşletme vergisi: %15 (diğer yerlerde %25)
- Yabancı yatırımcıların yatırım süreçlerinde kolaylık, (yatırım onay süresi 29 günden 4 güne düşürüldü)
- Ticari finansmana destek vermek amacıyla, faiz oranlarında liberalleşme
- Nitelikli yatırımcılara kazançlarını ülke dışına serbestçe transfer edebilme hakkı
- RMB'nin deniz aşırı kullanılmasına yönelik deneysel çalışma
- Nitelikli yabancı finans kurumlarına finans hizmet sektöründe yatırım hakkı
- Anlaşmazlıkların bölge içerisinde Uluslararası Tahkim Merkezi tarafından çözüm ü imkanı.

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey

Ankara: İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey

Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium

WashingtonD.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, WashingtonD.C.20037 - USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France

Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29

Phone: +90 (312) 468 10 11

Phone: +32 (2) 736 40 47

Phone: +1 (202) 776 77 70

Phone: +49 (30) 288 786 300

Phone: +33 (1) 44 43 55 35

Phone: +86 (10) 6462 2066

Fax: +90 (212) 249 13 50

Fax: +90 (312) 428 86 76

Fax: +32 (2) 736 3993

Fax: +1 (202) 776 77 71

Fax: +49(30) 288 786 399

Fax: +33 (1) 44 43 55 46

Fax: +86 (10) 6462 3206

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

Guangdong Serbest Ticaret Bölgesi

Guangdong STB Devlet Konseyi tarafından Nisan 2015 yılında kuruldu. Bölgenin temel amacı, Hong Kong ve Makao ile işbirliklerini arttırmaktır.

116.2 km² alana yayılan Guangdong STB **Guangzhou** Nansha Yeni Bölgesi, **Zhuhai**, **Hengqin**, **Shenzhen** Qianhai ve Shekou olmak üzere üç ayrı ekonomik gelişimi bölgesini içine alıyor. Bu üç bölge 12. Beş Yıllık Kalkınma Planı kapsamında hükümetin önem verdiği bölgelerden biridir.

Nansha Yeni Bölgesi (南沙新区)

Nansha Yeni Bölgesi, beş bölüme ayrılıyor:

1. Kuzey Bölgesi: araç ve araç yedek parçaları, yüksek ileri üretim teknolojileri ve AR&GE yatırımları
2. Güney Bölgesi: Gemicilik sanayi, gümrüksüz liman
3. Batı Bölgesi: İleri teknoloji ekipmanları üretimi
4. Orta Bölge: ulaştırma merkezi, finansal hizmetler merkezi

Zhuhai Hengqin (横琴)

Bu b ölge aracılığıyla hükümet Makao ile işbirliklerini arttırmayı hedefliyor.

B ölge, yeni enerjiler sanayi, düşük karbonlu gelişme, temiz kalkınma mekanizmasına ve turizm sektörüne ve eğitime odaklanacak.

Shenzhen Qianhai (前海) & Shekou (蛇口)

B ölge, modern hizmet sektöründeki yatırımlara açık olacak. B ölge, modern lojistik hizmetleri, havacılık sanayi, ICT, dış ticaret ve muhasebe hizmetleri veren firmaların yatırımlarını kabul edecek.

Hong Kong ve Makaolu hizmet sektör yatırımcılarının bölgede tamamiyle yabancı sermayeli uluslararası sevkiyat firması kurmalarına yönelik kısıtlamalar kaldırıldı.

Bölgede yatırım yapan Hong Kong ve Makaolu turizm acentalarına yurtdışı seyahat hizmetlerinde (Tayvan hariç) faaliyet göstermelerine izin verildi.

Hong Kong ve Makaolu yatırımcıların bölgede ileri teknoloji tıp yatırımları yapmalarına onay veriliyor.

Uluslararası sevkiyat ile işgal eden Hong Kong ve Makaolu firmaların bölgede yatırım yapmasına izin verilecek. Yabancı yatırımcılar, getirilen esneklikle çoğunluk hisseye sahip olabilecektir. (%51)

Guangdong Eyaleti hükümeti uluslararası sevkiyat sektöründe yapılan yabancı yatırımlarının başvurularından direk sorumlu organ olacak.

Bölgede yatırımı olan yabancı firmaların yurtdışından RMB fonu almalarına izin verilmektedir.

Merkezi Hong Kong ya da Makao'da olan finansal enstitülerin STB içinde faaliyet gösteren alt firmaları RMB cinsinden tahvil çıkarabilirler.

Uygun nitelikteki bankalar bölgede yabancı sermayeli banka kurabilirler.

Hong Kong'da ya da Makao'da bulunan sigorta firmalarının STB'de kurulmasına izin veriliyor.

Shenzhen Qianhai (前海) STB Vergi Teşviki

Hükümetin bölgeye verdiği vergi teşviki çerçevesinde ileri teknoloji firmaları, entegre

devre imalatı yapan firmalar, yazılım firmaları ilk yıl işletme vergisinden muaf tutulacaktır. Bir yıldan sonra, firma, üç yıl boyunca işletme vergisi oranının yarısını ödeyerek vergi indiriminden yararlanabilecektir.

Teknoloji transferi yapan firmalar için de vergi indirimleri yapılacaktır. Çevre dostu yeşil yatırımlar (enerji, su kaynaklarını koruma vb. gibi) ilk iki yıl işletme vergisinden muaf tutulacak, akabinde üç yıl boyunca, işletme vergisi oranının yarısını ödemekle yükümlü olacaktır.

Zhuhai Hengqin (横琴) STB Vergi Teşviki

Geçtiğimiz yıl Mart ayında, Çin hükümeti Henqin Yeni Bölgesi'ne özel, 72 iş kategorisinde (ilaç, sağlık hizmetleri vb. gibi) vergi indirimi teşvikleri uygulayacağını duyurdu. Örneğin, işletme vergisi bu firmalar için %15'e kadar düşebilecek.

Zhuhai ve Shenzhen'da verilen bu vergi teşvikleri Guandong STB'nin tümünü kapsamamaktadır.

Fujian Serbest Ticaret Bölgesi

118.04 km²'lik alana yayılan Fujian STB Çin'i Tayvan'a bağlamak üzere kurulmuştur.

Bölge Çin'in Deniz İpek Yolu girişimi ile direkt bağlantılı olduğundan stratejik bir öneme de sahiptir.

Fuzhou (福州) : İleri imalat teknolojileri, havacılık sektörü ve profesyonel hizmet sektöründe yatırımlara açıktır.

Xiamen (厦门) : Çin ve Tayvan için ticaret, finans ve modern hizmet merkezi

Pingtian (平潭) : Uluslararası turizm merkezi, ticaret firmalarına hizmet vermektedir.

Teşvikler

Bölgede sağlanan en önemli teşvik uygulaması, “tek bir formla şirket başvurusu” sistemidir. Bölgeye yatırım yapmak isteyen firmalar internet üzerinden bir tek başvuru formu doldurarak firma kurabilecekler. Diğer önemli bir teşvik ise, Tayvan’da üretilen ya da Tayvan’dan ülkeye ithal edilen malların bölgeye girişinde gümrük işlemlerinin kolaylaştırılmasıdır. Bölgeye giriş öncesi gümrük muayenesi (tehlikeli ürünler ve kimyasallar harici) kaldırılacaktır. Tayvan menşeele sağlık ürünleri, kozmetikler ve tıbbi cihazların bölgeye ihracatında için gerekli uzun onay süreçleri kaldırılacaktır.

Tayvanlı firmaların bölgede etkin faaliyeti yapmalarına, ancak Çinli firma ile ortak teşebbüs kurulması ve Çinli firmanın çoğunluk hissesine sahip olması şartı ile, izin verilecektir. (genetik olarak modifiye edilmiş bitkiler hariç).

Tayvanlı firmalar tamamiyle yabancı sermayeli işletme kurarak ya da ortak teşebbüs firması kurarak bölgede telekom sektöründe hizmet verebilecekler.

Tayvanlı turizm firmaları (yalnızca 3 adet) bölgeye yatırım yaparak Fujian sakinleri için Tayvan seyahati düzenleyebilirler.

Bölgede yatırım yapan Tayvanlı müteahhitlik firmaları Fujian Eyaleti’nde inşaat projeleri gerçekleştirebilirler.

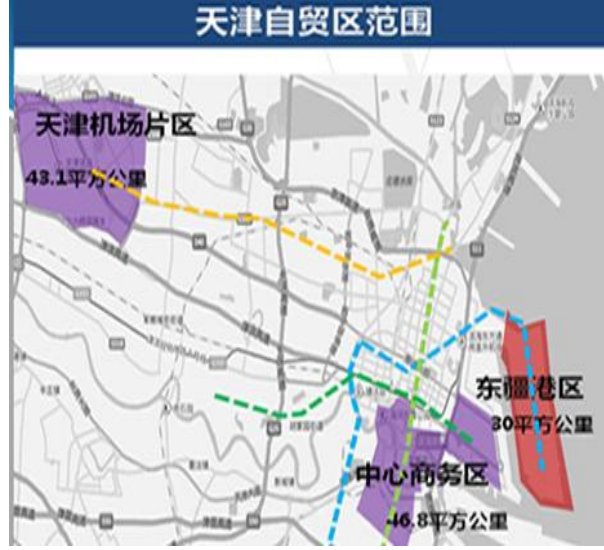
Bölgede kurulan banka ve firmalar yurtdışından, RMB ve döviz cinsinden kredi kullanabilirler.

Shanghai STB’de uygulanan ithalat vergi indirimlerinin Fujian STB’de de uygulanması söz konusudur.

Çin, Fujian STB ile “Tayvan Boğazı Sanayi Kümelenmesi” kurmayı ve Tayvanlı inovasyon firmalarının bu bölgenin kalkınmasına katkı sağlamasını amaçlamaktadır.

Öte yandan, bölgede finansal sektörün de gelişimine katkı sağlanacaktır.

Tianjin Serbest Ticaret Bölgesi

Tianjin, Pekin'e 40 km uzaklıkta, eyalet düzeyinde önemli bir şehirdir. Geçtiğimiz yıl Tianjin'in ekonomisi %10 oranında büyüdü. Yapılan tahminlere göre, Tianjin yakın gelecekte Hong Kong ekonomisini geçecektir.

Bölgede iki adet önemli bölge bulunmaktadır. Binhai Yeni Bölgesi ve Tianjin Ekonomik Gelişim Bölgesi (TEDA). Her iki bölge halihazırda pek çok yabancı yatırıma ev sahipliği yapmaktadır.

119.9 km² alana yayılan Tianjin STB, Kuzey Çin, Pekin, Hebei Eyaletini birbirine bağlayacak ve yatırımcılara büyük fırsatlar sağlayacaktır.

Tianjin ve Hebei limanları ve Çin-Moğolistan ve Rusya arasındaki ulaşım avantajları ile bölge yabancı firmalar için önemli bir yere sahip olacaktır.

Tianjin STB, Pekin'de modern hizmet sektöründeki fırsatlara erişimi sağlayabilecek tek bölge olarak da ayrıca önem taşıyor.

Tianjin STB 3 ayrı bölgeden oluşuyor

Tianjin Port Bölgesi : ulaşım, lojistik, dış ticaret ve hizmet sektöründe hizmet verecek.

Tianjin Airport Bölgesi: Havacılık, ağır ekipmanlar, ileri teknoloji, AR&GE yatırımları alacak

Binhai Yeni Bölgesi: Finansal sektördeki yatırımları kabul edecek

Bölge, Kuzey Çin Fikri Mülkiyet Hakları (IPR) Faaliyet Merkezi kurarak IPR konusunda sıkı çalışmalar yapmayı planlıyor.

Bölgede, yeşil ve ileri teknoloji yatırımları desteklenecek. Hükümet, Tianjin'de Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) yeşil teknoloji tedarik zinciri ağı kurulması için çalışmalar yapıyor.

Bölge, ileri teknoloji ekipmanlarının ihracatına teşvikler verecek.

Yabancı firmalar, bölgede elektronik ürünlerin ve yedek parçalarının onarımı ve yeniden imalatına yönelik faaliyetler gerçekleştirebilecek.

Finansal kurumların bölgede yüksek miktarlarda döviz değişimine izin verilecek.

Yabancı yatırımcıları döviz, sermaye hesaplarında direk olarak RMB'ye çevirebilecekler.

Yabancı bankalar bölgede tamamiyle yabancı sermayeli banka kurabilirler.

Dış ticareti yapılacak ürünlerin konteynırlarının Tianjin ve Çin'in diğer kıyı limanlarına sevkiyatına izin verilecek.

Yabancı sevkiyat firmalarının yatırım onay sürecinden direk olarak Tianjin Belediyesi sorumlu olacaktır.

Yabancı çevreler, bölgelerdeki yatırım süreçleri ve teşviklerle ilgili konuların daha da netleşmesini ve hükümetin daha somut bilgiler vermesini bekliyor. Bu süreçte, TÜSİAD Pekin Ofisi Çin'deki STBlerin gelişimini yakından takip etmeye ve bilgi aktarmaya devam edecektir.